

2-topshiriq	
1. Bottom buyrug'i qanday vazifa bajaradi? a) eng quyida turgan element bilan bir chiziqqa joylashtirish; b) elementni vertikal bo'ylab asosiy chiziqqa o'rnatish (odatiy hol); c) elementni vertikal bo'ylab asosiy chiziq markazidan boshlab o'rnatish; d) quyi indeks ko'rinishida joylashtirish.	2. O'tkazgich (prokrutka) faqat kerak bo'lganda ko'rsatish qiymatini toping: a) Auto; b) Visible; c) Hidden; d) Scroll.
3-topshiriq	
Front-End Development Track kursining Intro to CSS moduli 28–31-darslaridagi topshiriqni bajaring.	

63-dars. JADVALLAR BILAN ISHLASH

Sayt yaratishda jadvallar juda katta ahamiyatga ega. Shu sababli CSS ham jadvallar uchun alohida stillardan foydalanadi. Avvalgi darslarda qaralgan ayrim xususiyatlar jadval uchun ham ishlatiladi:

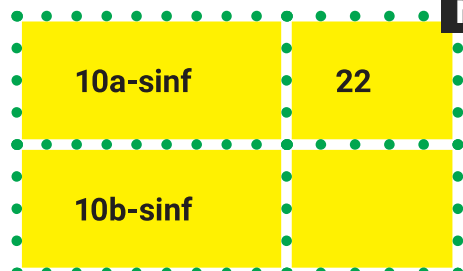
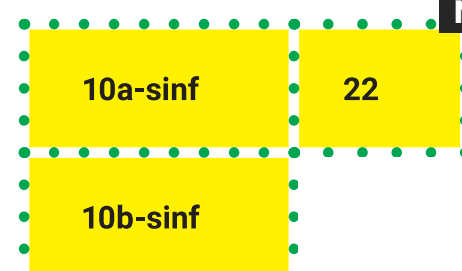
- width – jadval kengligini o'rnatadi;
- padding – har bir jadval katagining chegarasini hamda uning tarkibi orasiga bo'sh joyni o'rnatadi;
- text-transform – jadval sarlavhalari tarkibini katta harflarga aylantiradi;
- letter-spacing, font-size – jadval sarlavhalari tarkibiga qo'shimcha uslub qo'shadi;
- border-top, border-bottom – jadval sarlavhalari ustki va pastki chegaralarni belgilaydi;
- text-align – jadval katakchasi ichidagi matn joylashuvini tekislaydi;
- background-color – jadval satrlarining fon rangini o'zgartiradi;
- :hover – foydalanuvchi jadval qatori ustida sichqonchani harakatlantirganda, uni ajratib ko'rsatadi.

JADVALDAGI BO'SH KATAKLAR CHEGARASNI O'RNATISH VA YASHIRISH

empty-cells xususiyati, agar jadvalda bo'sh kataklar bo'lsa (ya'ni hech qanday ma'lumot bo'lmasa), ular chegaralarini ko'rsatish yoki ko'rsatmaslikni belgilaydi. Brauzerlar bo'sh kataklarni turlicha akslantirganligi sababli, bo'sh kataklarda chegaralarni ko'rsatish yoki yashirish uchun ushbu xususiyatdan foydalaniladi. Qiymatlari:

- show – bo'sh kataklar chegaralarini ko'rsatadi;
- hide – bo'sh kataklar chegaralarini yashiradi, stillarni olib tashlaydi;

- inherit – agar bitta jadval boshqa jadval ichiga joylashtirilgan bo'lsa, bu qiymat jadval kataklariga tarkibidagi jadval qoidalariga bo'ysunishni buyuradi.

<pre><table class="hish"> <tr> <td>10a-sinf</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>10b-sinf</td> <td></td> </tr> </table></pre>		HTML		
<pre>table.hish { empty-cells: show;} td { background:#ffff00; border: 3px dotted #00ff00; padding: 15px;}</pre>	CSS	<pre>table.hish { empty-cells: hide;} td { background:#ffff00; border: 3px dotted #00ff00; padding: 15px;}</pre>	CSS	
		NATIJA		NATIJA

KATAKLAR ORASIDAGI MASOFANI O'RNATISH

border-spacing xususiyati jadval kataklari orasidagi masofa (bo'sh joy)ni o'rnatadi. Odatda, brauzerlar har bir jadval katagi orasida kichik bo'sh joy qoldiradi. Qoldirilgan bo'sh joyni kattaytirish yoki kichraytirish uchun *border-spacing* xususiyatidan foydalaniladi.

Xususiyatning qiymati, odatda, piksellarda ko'rsatiladi. Bunda xususiyat ikkita qiymatni qabul qilishi mumkin: birinchi qiymatni gorizontaal, ikkinchisini esa vertikal oraliq uchun. Agar bitta qiymat ko'rsatilsa, bu qiymat ikkala holat uchun bir xil ta'sir ko'rsatadi:

- border-spacing: 8px 15px.

border-collapse xususiyati jadval kataklari chegaralarini chizadi. Kataklarga chegara o'rnatilsa, katak birlashgan joyda ikkita chegara hosil bo'ladi. Border-collapse xususiyati orqali ikkita ramkani bitta qilish mumkin. Qiymatlari:

- collapse – kataklar orasida bitta umumiy chegarani o'rnatadi (border-spacing va empty-cells xususiyatlari e'tiborga olinmaydi va kataklar bir-biriga suriladi);
- separate – katak chegaralari bir-biridan ajratiladi, ya'ni har bir katakning o'z ramkasi bo'ladi, chegarada esa ikkita ramka hosil bo'ladi (border-spacing va empty-cells ga bo'ysunadi).

```
<table class="hish">
  <tr>
    <td>10a-sinf</td> <td>22</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>10b-sinf</td> <td>25</td>
  </tr>
</table>
```

HTML

```
table.hish {
  border-spacing: 5px 10px;}
td {
  background:#ffff00;
  border: 3px dotted #00ff00;
  padding: 15px;}
```

CSS

```
table.hish {
  border-collapse: collapse;}
td {
  background:#ffff00;
  border: 3px dotted #00ff00;
  padding: 15px;}
```

CSS

10a-sinf	22
10b-sinf	25

NATIJA

10a-sinf	22
10b-sinf	25

NATIJA

JADVALLARGA CHIROYLI STIL BERISH UCHUN TAVSIYALAR

Jadval katakchalarida paddingni ishlatish. Agar jadval katagidagi matn chegaraga (yoki boshqa katakka) yaqin joylashsa, o'qish ancha qiyinlashadi. *paddingdan* foydalanish esa matnni o'qishni yaxshilashga yordam beradi.

Sarlavhalarni ajratish. Jadval sarlavhalarini qalin shriftda tasvirlash (<th>element uchun standart uslub) o'qishni osonlashtiradi. Shuningdek, sarlavhalarni ularni kontentdan ajratish uchun katta harflar (uppercase) bilan yozish, fon rangini o'zgartirish (background-color) yoki tagiga chizish (underline) mumkin.

Qatorlarga soya berish. Qatorlarni oralatib bo'yash foydalanuvchilarga qator bo'ylab harakatlanishga yordam beradi. Jadval qatorlarini oralatib bo'yashda qator ranglari bir-biridan katta farq qilishi kerak emas, shuning uchun bir-biriga yaqin ranglarni tanlagan ma'qul.

Sonlarni tekislash. Sonlarni o'z ichiga olgan ustun tarkibini o'ng tomonga tekislash uchun *text-align* xususiyatidan foydalanish mumkin, shunda katta sonlar kichiklaridan farqlanadi.

AMALIY MASHG'ULOT

Topshiriqlar	
1-topshiriq	
1	"website" nomli papkangizga kiring.
2	mahsulot.html nomli HTML-hujjat yarating. Hujjatga <table>, <tr>, <th>, <td> teglari yordamida 3 ta ustun va 4 ta qatordan iborat jadval yarating:

	<pre> <h1>Kitoblar ro'yxati</h1> <table> <tr class="head"> <th>Kitob nomi</th> <th>Muallifi</th> <th class="narx">Narxi</th> </tr> <tr> <td>Kichkintoylar quvonchi</td> <td>Anvar Obidjon</td> <td class="narx">8 00.00</td> </tr> <tr class="keyin"> <td>Dil tubiga cho'kkan lahzalar</td> <td>Erkin Vohidov</td> <td class="narx">5 500.00</td> </tr> <tr> <td>O'tkan kunlar</td> <td>Abdulla Qodiriy</td> <td class="narx">21 800.00</td> </tr> <tr class="keyin"> <td>Ikki eshik orasi</td> <td>O'tkir Hoshimov</td> <td class="narx">15 400.00</td> </tr> </table> </pre>
3	CSS papkada style2.css faylini yarating va nazariy qismda egallagan bilimlaringiz asosida stil yozing. <pre> body { font-family: Georgia, Times, serif; font-size: 90%; color: #666; background-color: #f8f8f8;} table { border-spacing: 0px;} th { text-transform: uppercase; letter-spacing: 0.1em;} th, td { padding: 7px 10px 10px 10px; border-spacing: 0px; font-size: 90%; margin: 0px; border-top: 1px solid #f1f8fe; border-bottom: 1px solid #cbd2d8; border-right: 1px solid #cbd2d8; text-align: left;} tr.head th { color: #fff; background-color: #90b4d6; border-bottom: 2px solid #547ca0; border-right: 1px solid #749abe; </pre>

	border-top: 1px solid #90b4d6; text-align: center; text-shadow: -1px -1px 1px #666; letter-spacing: 0.15em;} <tr> <td>keyin{</td><td>background-color: #e0e9f0;}</td></tr> <tr> <td>tr: hover {</td><td>background-color: #e6f5ff;</td></tr> <tr> <td>}</td><td></td></tr> <tr> <td>.narx {</td><td>text-align: right;}</td></tr>	keyin{	background-color: #e0e9f0;}	tr: hover {	background-color: #e6f5ff;	}		.narx {	text-align: right;}
keyin{	background-color: #e0e9f0;}								
tr: hover {	background-color: #e6f5ff;								
}									
.narx {	text-align: right;}								

4	mahsulot.html va style1.css fayllarini bog'lang. "website" nomli papkaga kiring. mahsulot.html faylini brauzerda ko'ring. **Kitoblar ro'yxati**	KITOB NOMI	MUALLIFI	NARXI		------------------------------	-----------------	----------		Kichkintoylar quvonchi	Anvar Obidjon	800.0		Dil tubiga cho'kkan lahzalar	Erkin Vohidov	5 500.0		O'tgan kunlar	Abdulla Qodiriy	21 800.0		Ikki eshik orasi	O'tkir Hoshimov	15 400.0	
2-topshiriq																									
	Front-End Development Track kursining Intro to CSS moduli 39–41-darslari bilan tanishib chiqing.																								
MAVZU YUZASIDAN SAVOLLAR

1. Jadval bo'sh kataklari chegarasi qanday o'rnatiladi?
2. Jadval kataklari orasidagi masofalar qanday o'rnatiladi?
3. Jadval eni va bo'yi qanday o'rnatiladi?
4. Sichqoncha jadval qatori ustiga borganda, uni ajratib ko'rsatish effekti qanday beriladi?

UYGA VAZIFA**Topshiriqlar****1-topshiriq**

1	https://www.w3schools.com/css/exercise.asp manziliga kiring.
2	CSS Tables bo'limida berilgan mashqlarni bajaring. Natijani rasmga olib, Word fayliga joylashtiring. Faylni saqlab qo'ying.

2-topshiriq

Ushbu jadval stili yozilgan javobni toping:

- a) table { border-collapse: collapse; }
td { border: 2px black solid; }
b) table { border-collapse: separate; }
td { border: 2px black solid; }
c) table {
border-collapse: separate;
border-spacing: 2px 12px; }
td { border: 2px black solid; }
d) table {
border-collapse: separate;
border-spacing: 5px; }
td {
background-color: #99f;
border: 2px black solid; }

1

2

3

4

5

6

3-topshiriq

Front-End Development Track kursining Intro to CSS moduli 42–43-darslaridagi topshiriqni bajaring.

64-dars. FORMALAR BILAN ISHLASH

Zamonaviy saytlarni formalarsiz tasavvur qilib bo'lmaydi. Ro'yxatdan o'tish, xaridni onlayn amalga oshirish, elektron pochta ochish yoki unga kirish kabi amallar formalar orqali amalga oshiriladi. Odatda, aksariyat foydalanuvchilar forma to'ldirishni yoqtirmaydi, hatto formaning elementlari to'ldirish uchun qulay ko'rinishda bo'lmasa, formani umuman to'ldirmay qo'ya qolishadi. Shuning uchun Internet sahifalarida joylashtiriladigan formalar jozibador, foydalanuvchilar uchun qulay va oson to'ldira oladigan bo'lishi zarur.

CSS stillari ko'proq quyidagi forma elementlari uchun yoziladi:

- matn kiritish maydonlari;
- tugmachalar;
- forma nomlari va maydonlari.

FORMA ELEMENTLARI STILI

Elementlar bilan o'zaro aloqada bo'lganda, elementlar ko'rinishini o'zgartirish imkonini beruvchi uchta psevdoklass mavjud:

1) : active – element foydalanuvchi tomonidan faollashtirilganda qo'llaniladi, masalan, tugmacha yoki havola bosilganda;

2) : hover – foydalanuvchi sichqonchasi element ustida harakatlanayotganda qo'llaniladi.

Odatda, foydalanuvchi kursorni havola va tugmachalar ustiga olib borganda, o'z ko'rinishini o'zgartirish uchun foydalaniladi;

3) : focus – element fokusga ega bo'lganda qo'llaniladi. O'zaro bog'lanish mumkin bo'lgan har qanday element, masalan, bosish mumkin bo'lgan havola yoki har qanday shakl nazorati